

OTSUS

05.07.2017 nr 5-5/2017-041

Koondumisele nr 20/2017 Osühing Eesti Killustik ja Metsamaahalduse Aktsiaselts / OÜ Forek loa andmine

1. Koondumine

16.06.2017 esitas Osühingu Eesti Killustik (registrikood 10126848) ja Metsamaahalduse Aktsiaseltsi (registrikood 10052156) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt asutasid Osühing Eesti Killustik ja Metsamaahalduse Aktsiaselts 01.06.2017 uue äriühingu OÜ Forek, sõlmides 06.06.2017 osanike lepingu. OÜ Forek osakapitalist kuulub 50,1% Osühingule Eesti Killustik ja 49,9% Metsamaahalduse Aktsiaseltsile ning osanike lepingu kohaselt on mõlemal osanikul võrdne õigus osaleda nimetatud äriühingu juhtimises.

Tehingu tulemusena omandavad Osühing Eesti Killustik ja Metsamaahalduse Aktsiaselts ühiselt valitseva mõju uue ettevõtja OÜ Forek üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 ja lg 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 16.06.2017 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osaliseks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Osühing Eesti Killustik, Metsamaahalduse Aktsiaselts ja OÜ Forek.

Osühingu Eesti Killustik (edaspidi Eesti Killustik) osakapital jaotub OÜ Skiffer (osalus 41,56%), OÜ Balti Karjäärid (41,56%), Eesti Killustiku (omaosalus 16,83%) ja füüsilise isiku Urmas Virro (isikukood 37801230220) (0,04%) vahel.

Eesti Killustiku tegevusaladeks on paekivi, kruusa, liiva kaevandamine ning killustiku tootmine. Eesti Killustiku opereeritavad karjäärid on: (i) paekarjäärid – Anelema paekarjäär, Eivere paekarjäär, Raikküla (Lipa) paekarjäär, Röstla paekarjäär; (ii)

liivakarjäärid – Aardlapalu liivakarjäär, Potsepa liivakarjäär; (iii) kruusakarjäärid – Selja II kruusakarjäär.

Eesti Killustiku tütarühingud on Ropka Liiv AS (põhitegevusalaks liiva ja kruusa kaevandamine), Raikküla Karjäär OÜ (põhitegevusalaks paekivi kaevandusvaru haldamine), Röstla Karjäär OÜ (põhitegevusalaks liiva ja kruusa kaevandamine, 2016. aastal ei toimunud majandustegevust), Eesti Liiv OÜ (põhitegevusalaks liiva ja kruusa kaevandamine, 2016. aastal ei toimunud majandustegevust) ja Osühing Järva Paas (põhitegevusalaks dolokivi kaevandamine).

Metsamaahalduse Aktsiaseltsi (edaspidi MMH) aktsiakapital jaotub AS Vestman Energia (69,95%), Taur Varahalduse OÜ (19,99%) ja OÜ Thorsten (10,06%) vahel.

MMH tegevusaladeks on metsavarumine, kinnisvara (elamu, äri- ja maatulundusmaa) ost-müük ning selle lisaväärtustamine, arendamine, haldamine ning kruusa ja liiva kaevandamine. MMH omab kaevandamise litsentsi ja 2016. aasta aruandeaasta lõpu seisuga kolme kruusa-liiva maardla kaevandusluba. MMH 2016. aasta kogu müügitulust moodustas kruusa, liiva, savi ja kaoliini kaevandamine veidi üle 1%.

OÜ Forek (edaspidi Forek) on tehinguks asutatud äriühing, mis alustab oma tegevust peale koondumisele loa saamist.

Käesoleva koondumise järgselt omandavad Eesti Killustik ja MMH ühise valitseva mõju OÜ Forek üle.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2016. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Konkurentsiametile esitatud koondumise teate kohaselt kaevandab Eesti Killustik täitematerjale, sh ehituslubjakivi, ehitusdolokivi, ehituskruusa, ehitus- ja täiteliiva ning toodab killustiku. MMH kaevandab täitematerjalidest põhiliselt ehituskruusa ja täiteliiva. Seega koondumise osaliste tegevused kattuvad täitematerjalide kaevandamise ja müügi osas.

Eestis tegutseb suur hulk paekivi, liiva ja kruusa kaevandamise karjääre, mille toodangut kasutatakse teehoiutöödel ning ehitusmaterjalide tootmisel, ehitusel jm. Paekivi, liiva ja kruusa karjääridest kaevandatakse enamasti samaaegselt nii liiva, kruusa kui killustikku (purustatud kivi), seepärast ei ole antud koondumise puhul põhjendatud jagada tooteturgusid alamturgudeks, vaid nimetatud maavarade tootmise ja müügi turgusid käsitletakse ühe täitematerjalide tooteturuna. Ka Euroopa Komisjon on oma praktikas¹ leidnud, et sellised täitematerjalid nagu kruus, killustik ja liiv moodustavad ühe tooteturu. Samuti on Konkurentsiamet käsitlenud² liiva ja kruusa tootmise ja müügi kaubaturgusid ühe turuna.

Keskkonnaministeeriumi maavarade koondbilansi andmetel³ kaevandati Eestis 2016. aastal ehituslubjakivi, ehitus- ja täitedolokivi, ehitus- ja täiteliiva ning ehitus- ja täitekruusa kokku ligikaudu 7 774 300 m³, millest Eesti Killustik kaevandas nimetatud maavarasid ligikaudu 724 800 m³ ja MMH ligikaudu 36 000 m³, seega kujuneb koondumise osaliste ühiseks turuosaks täitematerjalide kaevandamisel ligikaudu 8,5%.

Kuivõrd koondumise osaliste ühine turuosa moodustas 2016. aastal ligikaudu 8,5%, ei ole Juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Kuna käesoleva koondumise puhul turu struktuur oluliselt ei muutu ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ühine turuosa täitematerjalide kaevandamisel Eestis 2016. aastal moodustas ligikaudu 8,5%. Koondumise teates on suuremate konkurentidena nimetatud Nordkalk AS-i, Paekivitoodete tehase osaühingut, Aktsiaseltsi Harku Karjäär.

¹ Euroopa Komisjoni juhtum nr COMP/M.3141 – CEMENTBOUW / ENCI / JV

² Konkurentsiameti 08.12.2009 otsus nr 5.1-5/09-0047 – Tallinna Teede AS ja AS Vooremaa Teed ja 20.01.2017 otsus nr 5-5/2017-005 - Osaühing Eesti Killustik, OÜ NURME TEEDEEHITUS ja Anelema Karjäär OÜ.

³ <http://www.envir.ee/et/eesti-vabariigi-maavaravaru-koondbilansid>

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi täitematerjalide kaevandamise ja müügi valdkonnas. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba Osaihing Eesti Killustik, Metsamaahalduse Aktsiaselts ja OÜ Forek koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 05.07.2017 otsuse nr 5-5/2017-041
ärakiri on samane originaaliga.*

Svetlana Ljutova 18.07.2017